

Sygn. akt V KZ 46/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 20 października 2016 r.,

w sprawie M. B.

zażalenia na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu
Apelacyjnego, z dnia 23 czerwca 2016 r., sygn. akt II AKo .../15,
o odmowie przyjęcia osobistego wniosku M. B. o wznowienie postępowania,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W dniu 1 grudnia 2015 r. M. B. wystąpił na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie o sygn. akt XVII Ka 1.../14, zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 15 stycznia 2015 r., którym Sąd ten utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. akt III K .../12 (k. 816). Dnia 4 marca 2016 r. skazany został wezwany do uzupełnienia w terminie 7 dni od daty doręczenia tego pisma braków formalnych przedmiotowego wniosku (k. 824).

W takiej sytuacji skazany zwrócił się o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania (k. 826). Zarządzeniem z dnia 30 marca 2016 r., Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego, wyznaczył adwokat U. N. obrońcą z urzędu skazanego, celem ewentualnego sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania (k. 834). Obrońca ten w dniu 20 maja 2016 r. przedstawił opinię o braku podstaw do wniesienia

wniosku o wznowienie postępowania (k. 842-845). Pismem z dnia 20 maja 2016 r. M. B. został wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 2 k.p.k. do usunięcia w terminie 7 dni braku formalnego poprzez sporządzenie i podpisanie wniosku o wznowienie postępowania przez ustanowionego z wyboru adwokata albo radcę prawnego, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku (k. 847). Skazany został pouczone o tym, że podstawowym wymogiem formalnym wniosku o wznowienie postępowania (jeśli nie pochodzi on od prokuratora) jest to, by wniosek ten był sporządzony i podpisany przez adwokata lub radcę prawnego (art. 545 § 2 k.p.k.). To wezwanie zostało doręczone skazanemu B. w dniu 10 czerwca 2016 r. (k. 848). Skazany nie usunął jednak w określonym terminie powyższego braku formalnego. Dnia 27 maja 2016 r. złożył natomiast wniosek o ustanowienie „innego pełnomocnika” (k. 849). Wówczas został poinformowany przez Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego, że wyznaczenie kolejnego obrońcy z urzędu nie jest możliwe (k. 851). W tej sytuacji, wobec nieusunięcia braku formalnego, zarządzeniem Przewodniczącego tego Wydziału z dnia 23 czerwca 2016 r., sygn. akt II AKo .../15, odmówiono na podstawie art. 545 § 2 k.p.k. przyjęcia osobistego wniosku z dnia 1 grudnia 2015 r. o wznowienie w/w postępowania (k. 861). Odpis zarządzenia doręczono skazanemu w dniu 29 czerwca 2016 r., a w dniu 6 lipca 2016 r. M. B. złożył w terminie zażalenie na to zarządzenie (k. 872 – 873).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanego M.B. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 545 § 2 k.p.k. stwierdza jednoznacznie, że jeśli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. W doktrynie oraz orzecznictwie obowiązek ten określany jest powszechnie jako „przymus adwokacki”, chodzi bowiem o to, by przedmiotowy wniosek opracował podmiot fachowy. Użyte w tym przepisie sformułowanie „powinien” jest równoznaczne z bezwzględną koniecznością realizacji nakazu w nim zawartego. A zatem złożenie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego osobiście przez samego wnioskodawcę (skazanego), jest czynnością prawnie bezskuteczną (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dn. 13 września 2012 r., III KZ 67/12, Lex Nr 1220908; z dn.

21 listopada 2012 r., IV KZ 65/12, Lex Nr 1228644; z dn. 30 września 1996 r., V KZ 47/96, OSNKW 1996, z. 11 - 12, poz. 88). W tej sytuacji, w przedmiotowej sprawie skazany nie był uprawniony do sporządzenia osobiście wniosku o wznowienie postępowania. Brak formalny wniosku polegający na niesporządzeniu i jego niepodpisaniu przez adwokata lub radcę prawnego mógł być usunięty tylko w ten sposób, że skazany ustanowiłby pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego z wyboru, gdyż został prawidłowo do tego wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k.

Rozpoznając niniejsze zażalenie Sąd Najwyższy nie mógł badać zasadności samego wniosku o wznowienie postępowania, nie mógł też dokonać oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku. Nie było więc możliwe merytoryczne ustosunkowanie się do zarzutów podnoszonych przez autora wniosku o wznowienie postępowania. Nadmienić należy, że skazany w niniejszej sprawie składał również kasację osobistą, która jednak nie została przyjęta do rozpoznania przez Sąd Okręgowy w P. na mocy zarządzenia z dnia 7 października 2015 r. (k. 800). Tym samym zarządzeniem Sąd ten odmówił również uwzględnienia wniosku o wyznaczenie adwokata z urzędu do sporządzenia wniosku kasacyjnego, albowiem byłby on bezprzedmiotowy w świetle przekroczenia terminu do złożenia kasacji. Na to zarządzenie złożył zażalenie skazany (k. 804), zostało ono jednak utrzymane w mocy przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 grudnia 2015 r., w sprawie o sygn. akt V KZ 52/15 (k. 808).

Należy zauważyć, iż złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanego nie jest ograniczone żadnym terminem, zatem może on to uczynić po zebraniu odpowiednich środków i zleceniu sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi, o ile obrońca uzna, że powody do wznowienia rzeczywiście zachodzą. Ponieważ jednak w przedmiotowej sprawie skazany mimo wezwania nie usunął braku formalnego, należało uznać, że w/w zaskarżone zarządzenie było w pełni zasadne i jako takie należało utrzymać w mocy.

kc